

Sygn. akt: III U 807/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 września 2015 r. w O.

sprawy z odwołania K. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie nieistnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania K. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 28.08.2014r. **znak** (...)

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż K. S. nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników i nie ma obowiązku opłacania za niego składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie i emerytalno-rentowe w okresach od dnia 16.04.2005r. do dnia 31.12.2005r. i od dnia 08.02.2007r. do dnia 31.03.2007r.

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 28.08.2014r. stwierdził, że K. S. podlegał od dnia 16.04.2005r. do dnia 31.12.2005r. i od dnia 08.02.2007r. do dnia 31.03.2007r. ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego.

K. S. wniósł odwołanie od powyższej decyzji. W toku postępowania podniósł, że nigdy nie był rolnikiem i nie miał woli podlegania pod ubezpieczenie społeczne rolników.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Podniósł, że objął K. S. ubezpieczeniem społecznym rolników w okresach przerw między jego zatrudnieniem i pobieraniem świadczenia rehabilitacyjnego oraz świadczeniem rentowym.

W trybie art.477¹¹§ 2 kpc (w brzmieniu obowiązującym od dnia 20.03.2015r.) Sąd zawiadomił o toczącym się postępowaniu U. S. – żonę odwołującego, która jako rolnik była adresatką zaskarżonej decyzji. Nie przystąpiła ona jednak do sprawy w charakterze zainteresowanej.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

U. S. – żona odwołującego – jest rolniczką i jest objęta ubezpieczeniem społecznym rolników. Gospodarstwo rolne otrzymała od rodziców do swego majątku osobistego. Powierzchnia gospodarstwa wynosi 19,33 ha, w tym zaledwie 1,90 ha przeliczeniowego.

K. S. całe swe życie zawodowe wiązał z ubezpieczeniem w ZUS-ie.

W okresie od dnia 15.10.2004r. do dnia 15.04.2005r. pracował jako palacz w szkole (k.104 akt KRUS). Następnie od dnia 09.05.2005r. do dnia 14.10.2005r. był zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku (k. 106 akt KRUS). Od dnia 15.10.2005r. do dnia 11.08.2006r. ponownie został zatrudniony jako palacz (k.105 akt KRUS). Od dnia 12.08.2006r. do dnia 07.02.2007r. K. S. miał przyznane świadczenie rehabilitacyjne (k.107 akt KRUS). Natomiast od dnia 08.02.2007r. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, którą wypłacał ZUS (k.109,112 akt KRUS i akta ZUS). Od dnia 07.11.2012r. jest uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, która wypłacana jest do chwili obecnej. Dodatkowo od dnia 01.01.2015r. jest uprawniony do dodatku pielęgnacyjnego (akta ZUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o:

zeznania odwołującego K. S. (k.64) oraz dokumenty znajdujące się w aktach KRUS i ZUS.

Sąd zważył, co następuje:

K. S. kwestionuje decyzję Prezesa KRUS z dnia 28.08.2014r. stwierdzającą podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników wobec niego od dnia 16.04.2005r. do dnia 31.12.2005r. i od dnia 08.02.2007r. do dnia 31.03.2007r.

Podstawą podlegania z mocy ustawy ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu i wypadkowemu, chorobowemu oraz macierzyńskiemu są art.16 ust.1 pkt 2 i art.7 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.Dz.U. z 2015r., 704 ze zm.).

Z przepisów tych wynika, że ubezpieczeniem tym podlega domownik rolnika, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, jeżeli domownik ten nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Wobec powyższego Sąd dokonał analizy materiału dowodowego pod kątem tego, czy K. S. jest „domownikiem rolnika” w rozumieniu w/w ustawy, a następnie czy nie ma wobec niego wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników, o którym mowa powyżej.

Definicję „domownika rolnika” podaje art.6 pkt 2 w/w ustawy. Jest nim osoba bliska rolnikowi, która:

- a)ukończyła 16 lat,
- b)pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie,
- c) stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

Z zeznań odwołującego wynika, że nie pracuje on stale w gospodarstwie rolnym żony. Ponieważ gospodarstwo zostało przekazane jego żonie do jej majątku osobistego – odwołujący manifestuje swą niechęć do pracy w tym gospodarstwie,

zaznaczając, że nie czuje się z nim w żaden sposób związany. Ponadto jego droga zawodowa wskazuje na to, że zawsze dążył do tego, aby mieć ubezpieczenie w ZUS-ie. Zatrudnił się zatem jako pracownik, a następnie korzystał ze świadczeń oferowanych przez ZUS (renta, świadczenie rehabilitacyjne).

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego, gdyż znajdują one pełne potwierdzenie w zgromadzonej w sprawie dokumentacji w aktach KRUS oraz ZUS.

W konsekwencji Sąd uznał, że K. S. nie spełnia wymogów, aby uznać go za domownika rolnika, albowiem nie pracuje on stale w gospodarstwie rolnym. Podkreślić przy tym należy, że udzielanie jedynie pomocy w niezbędnych pracach w gospodarstwie nie czyni go „domownikiem rolnika”, albowiem taki rodzaj pomocy nie ma charakteru stałości pracy w gospodarstwie.

Nadto w przedmiotowej sprawie Sąd uznał, że niezależnie od podniesionych powyżej okoliczności, zachodzą podstawy do uznania, że w w/w okresach K. S. nie spełniał także przesłanek, aby podlegać pod ubezpieczenie społeczne rolników, gdyż albo podlegał innemu ubezpieczeniu społecznemu lub miał ustalone prawo do renty wypłacanej przez ZUS.

Pierwszy sporny okres przypada na przedział czasowy od dnia 16.04.2005r. do dnia 31.12.2005r. Przy czym koniec tego okresu jest ostatnim dniem kwartału.

W dniu 15.04.2005r. K. S. zakończył zatrudnienie jako palacz w szkole i od następnego dnia Prezes KRUS zaskarżoną decyzją objął go ubezpieczeniem społecznym rolników z mocy ustawy. Tymczasem już dnia 09.05.2005r. K. S. zarejestrował się jako bezrobotny. Pozostawał tak zarejestrowany do dnia 14.10.2005r., a od dnia 15.10.2005r. do dnia 11.08.2006r. ponownie zatrudnił się jako palacz.

Oznacza to zatem, że w spornym okresie jedynie od dnia 16.04.2005r. do dnia 08.05.2005r. jest przerwa pomiędzy zakończeniem zatrudnienia a zarejestrowaniem jako bezrobotny. Odwołujący wyjaśnił tę przerwę, wskazując, że pod koniec zatrudnienia był na zwolnieniu lekarskim, nie mógł chodzić i dopiero gdy jego stan zdrowia poprawił się na tyle, aby pójść do PUP – zarejestrował się jako bezrobotny. Zaprzeczył jakoby w tym czasie pracował w gospodarstwie rolnym żony.

Sąd dał odwołującemu wiarę, że w tym okresie nie pracował stale w gospodarstwie rolnym żony. Z okoliczności, że od razu po zakończeniu zatrudnienia nie zarejestrował się jako bezrobotny, nie można wywieść automatycznie wniosku, aby w tym okresie był domownikiem rolnika. Jest to bardzo krótki okres i wiarygodne jest, że jedynie jakieś obiektywne okoliczności sprawiły, że odwołujący nie zarejestrował się od razu jako bezrobotny. Nadto podkreślić należy, że takiego obowiązku nie miał. Tym bardziej nie miał podstaw do pośpiechu, że nie wiązało się to z otrzymaniem zasiłku dla bezrobotnych.

Zarejestrowanie się jako bezrobotny ma jednak dla tej sprawy duże znaczenie. Zgodnie bowiem z art.2 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn.Dz.U. z 2015r., poz.149 ze zm.) – bezrobotnym może być osoba, która nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym. Tym samym odwołujący, rejestrując się jako bezrobotny, złożył deklarację, że nie pracuje w gospodarstwie żony i oczekuje na propozycje pracy z PUP.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd uznał, że w okresie od dnia 16.04.2005r. do dnia 31.12.2005r. K. S. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Drugi sporny okres przypada na przedział czasowy od dnia 08.02.2007r. do dnia 31.03.2007r. W tym przypadku koniec tego okresu jest także ostatnim dniem kwartału.

Co do tego okresu analiza dokumentów znajdujących się w aktach rentowych ZUS wskazuje, że przez cały sporny okres odwołujący otrzymywał z ZUS rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Otrzymał ją bowiem od dnia

08.02.2007r. (decyzja ZUS z dnia 02.03.2007r. - k.20 akt ZUS). Natomiast do dnia 08.02.2007r. otrzymywał świadczenie rehabilitacyjne. Nie było zatem żadnej przerwy pomiędzy świadczeniem rehabilitacyjnym a rentą.

Wobec powyższego K. S. w okresie od dnia 08.02.2007r. do dnia 31.03.2007r. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników, gdyż przez cały ten okres miał ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

W konsekwencji tych ustaleń, Sąd stwierdził także, że nie ma obowiązku opłacania za K. S. składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie i emerytalno-rentowe za w/w okresy objęte zaskarżoną decyzją.

W oparciu o art.217§3 kpc Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez odwołującego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych lekarzy na okoliczność, czy w spornych okresach jego stan zdrowia pozwalał na pracę w gospodarstwie rolnym żony. Sąd uznał bowiem, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie jest wystarczający do poczynienia ustaleń, że odwołujący w tym gospodarstwie nie pracował w sposób stały oraz że miał ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Mając powyższe na uwadze Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w oparciu o **art.477¹⁴ § 2 kpc.**